

ความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนล่าง  
ต่ออุบกบาทที่หนังสือพิมพ์ควรจะเป็นและที่กำลังเป็นอยู่  
ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา



นายพิทักษ์ พัฒนชัยญา

# ศูนย์วิทยกรรักษ์พยากร อุดมศึกษาไทย วิชาชีววิทย์

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาในเทศศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-439-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018074

I15191539

LOWER NORTHERN REGION JOURNALISTS' OPINION  
UPON NEWSPAPER'S EXPECTED AND ACTUAL ROLE  
IN DEVELOPMENT NEWS COVERAGE

Mr.Pithya Pathanatanya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-439-3



หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ท่องถินในเขตภาคเหนือตอนล่าง  
ต่อบกบาทที่หนังสือพิมพ์ควรจะเป็นและที่กำลังเป็นอยู่ในการ  
เสนอข่าวเพื่อการพัฒนา

โดย

นายพิทักษ์ พัฒนชัยกุล

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชณี เชญบรรยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง  
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

.....  
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย  
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....  
ประธานกรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิรอาสา)

.....  
อาจารย์ที่ปรึกษา  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชณี เชญบรรยา)

.....  
กรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุบล เบญจรงค์กิจ)



พิทยา พัฒนาชัยญา : ความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนล่างต่อบทบาทที่หนังสือพิมพ์ควรจะเป็นและที่กำลังเป็นอยู่ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา (LOWER NORTHERN REGION JOURNALISTS' OPINION UPON NEWSPAPER'S EXPECTED AND ACTUAL ROLE IN DEVELOPMENT NEWS COVERAGE) อ.พบริกษา : รศ.พชรี เชยจารยะ, 164 หน้า. ISBN 974-581-439-3

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนล่างต่อการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา เพื่อทราบการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ก็ยิ่งกับบทบาทที่ควรจะเป็นและบทบาทที่กำลังเป็นอยู่ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา

#### ผลการวิจัยพบว่า

1. นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีความคิดเห็นต่อบทบาทที่ควรจะเป็นและบทบาทที่กำลังเป็นอยู่ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบทบาทที่นักหนังสือพิมพ์กำลังเป็นอยู่น้อยกว่าบทบาทที่ควรจะเป็น
2. ตำแหน่งหน้าที่ ระยะเวลาการทำงาน และการเข้ารับการอบรมวิชาชีพนักหนังสือพิมพ์มีผลทำให้ความเห็นของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นต่อบทบาทในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาแตกต่างกัน
3. นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นให้ความสำคัญในลำดับสูงกับบทบาทต่อสืบเพื่อความเป็นธรรมในสังคม ส่งเสริมระบบประชาธิปไตย วิพากษ์วิจารณ์เพื่อแก้ไขสิ่งที่ไม่ดีในสังคม สอดส่องความทุกข์ยากของประชาชนและสนับสนุนการพัฒนาชนบท
4. บัญหาสำคัญที่ทำให้ไม่สามารถเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาคือการขาดประสบการณ์และการฝึกอบรมในวิชาชีพนี้

## ศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

C050278 : MAJOR PUBLIC RELATIONS

KEY WORDS : LOCAL NEWSPAPER/ DEVELOPMENT NEWS/OPINION

PITHYA PATHANATANYA : LOWER NORTHERN REGION JOURNALISTS' OPINION UPON  
NEWSPAPER'S EXPECTED AND ACTUAL ROLE IN DEVELOPMENT NEWS COVERAGE

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PATCHANEE CHEYJUNYA.164 PP.

ISBN 974-581-439-3

The purpose of this research was to study the opinion of journalists in lower northern region in Thailand, regarding development news presentation and to compare expected and actual roles in development news presentation.

The results of the study were as follows:

1. The expected and actual roles of lower northern region journalists were significantly different. Lower northern region journalists' performed less than expected role.
2. Position, duration of experiences in journalist career and training in journalist profession were related to opinion of journalist in presentation community development news.
3. Local Journalists were highly aware of their social equality promotion role, democracy promotion role, social problem critic role and surveillance role.
4. Their most important problem was limitation in development news presentation due to lack of experience and training in this area.

## ศูนย์วิทยบริการ อุดมศึกษานมหาวิทยาลัย

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์  
สาขาวิชา นิเทศศาสตรพัฒนาการ  
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต .....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอธิการบดีของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันธุ์ชัย แซ่ยราษฎร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิราสกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุบล เบ็ญจรงค์กิจ ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจแก้วิทยานิพนธ์ในขั้นสุดท้าย ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่าน และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสสืบต่อไป

ขอขอบพระคุณ ดร. อันันต์ เกิดด้า คุณบรารเจต จันทนาเบลิน คุณแม่เบี้ยงผง ไพบูลย์ คุณสุภาวดี ไพบูลย์ ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่าน และขอขอบคุณเพื่อน พี่น้องทุกคน ที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

พิทยา พัฒนชัยญา

ศูนย์วิทยาทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



## สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิจกรรมป่ากาศ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๐
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปีกษา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
3. รายเบียนวิจัย.....	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ตอนที่ 1 สถานภาพของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น.....	42
ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา.....	47
ตอนที่ 3 ทดสอบสมมติฐาน.....	57
5. สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	131

เอกสารอ้างอิง.....	142
ภาคผนวก.....	158
ประวัติผู้เขียน.....	164

ศูนย์วิทยบริการ  
อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัย



สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	จำนวนและร้อยละของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	จำแนกตามเพศ.....	42
2	จำนวนและร้อยละของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	จำแนกตามอายุ.....	43
3	จำนวนและร้อยละของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	จำแนกตามระดับการศึกษา..	44
4	จำนวนและร้อยละของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ การทำงาน.....	45
5	จำนวนและร้อยละของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงาน หนังสือพิมพ์.....	45
6	จำนวนและร้อยละของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	จำแนกตามการเข้ารับการ อบรมวิชาชีพหนังสือพิมพ์.....	46
7	จำนวนและร้อยละของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	จำแนกตามการนิอาร์ชีฟอื่น ประกอบ.....	47
8	จำนวนและร้อยละของคุณสมบัติของข่าวที่นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นใช้ในการ คัดเลือกข่าวเพื่อการพัฒนา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ).....		48
9	จำนวนและร้อยละของนโยบายการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาของหนังสือพิมพ์ ท้องถิ่น.....		49
10	จำนวนและร้อยละของระดับการให้ความสำคัญต่อการเสนอข่าวเพื่อการ พัฒนาของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น.....		50
11	จำนวนและร้อยละของความสำเร็จในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาของนัก หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น.....		51

## ตารางที่

หน้า

12	จำนวนและร้อยละของเกณฑ์ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาของนักหนังสือพิมพ์ ท้องถิ่น.....	52
13	จำนวนและร้อยละของผลกระทบของการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาต่อการพัฒนา	
14	จำนวนและร้อยละของลักษณะการเสนอข่าวที่มีส่วนสนับสนุนการพัฒนา.....	53
15	จำนวนและร้อยละของแหล่งข่าวเพื่อการพัฒนา.....	54
16	จำนวนและร้อยละของสาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถนำเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา..	55
17	จำนวนและร้อยละของข่าวเพื่อการพัฒนาที่จำเป็นต่อการนำเสนอในท้องถิ่น..	56
18	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ระหว่าง บทบาทที่ควรจะ <sup>เป็น</sup> กับ บทบาทที่กำลังเป็นอยู่ของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในการเสนอข่าวเพื่อ <sup>การพัฒนา ด้วยค่าสถิติที่ (t-test)</sup> .....	58
19	เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นชายและหญิง กับบทบาท ที่ควรจะเป็นในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา ด้วยค่าสถิติที่ (t-test).....	62
20	ทดสอบลำดับบทบาทที่นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นควรจะเป็นในการเสนอข่าวเพื่อการ พัฒนา เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นชายและหญิง.....	65
21	เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นชายและหญิง กับบทบาทที่กำลัง <sup>เป็นอยู่</sup> ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา ด้วยค่าสถิติที่ (t-test).....	67
22	ทดสอบลำดับบทบาทที่นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นกำลังเป็นอยู่ ใน การเสนอข่าวเพื่อ <sup>การพัฒนา</sup> เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ชายและหญิง.....	70
23	เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักหนังสือพิมพ์ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี 30ปีถึง 39 ปี 40ปีถึง 49 ปี และสูงกว่า 49 ปี กับบทบาทที่ควรจะเป็นในการเสนอ ข่าวเพื่อการพัฒนาด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance).....	74

24	แสดงลำดับบทบาทที่นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นควรจะเป็นในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ที่มีอายุต่างกัน 30 ปี 30 ปีถึง 39 ปี 40 ปีถึง 49 ปี และสูงกว่า 49 ปี.....	77
25	เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่มีอายุต่างกัน 30 ปี 30 ปีถึง 39 ปี 40 ปีถึง 49 ปี และสูงกว่า 49 ปี กับบทบาทที่กำลังเป็นอยู่ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance).....	81
26	แสดงลำดับบทบาทที่นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นกำลังเป็นอยู่ ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ที่มีอายุต่างกัน 30 ปี 30 ปีถึง 39 ปี 40 ปีถึง 49 ปี และสูงกว่า 49 ปี.....	85
27	เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ทำหน้าที่บรรณาธิการ และที่ทำหน้าที่นักข่าว กับบทบาทที่ควรจะเป็นในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา ด้วยค่าสถิติที่ (t-test).....	89
28	แสดงลำดับบทบาทที่นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นควรจะเป็นในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาเปรียบเทียบความคิดเห็นของบรรณาธิการและนักข่าวหนังสือพิมพ์.....	92
29	เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ทำหน้าที่บรรณาธิการ และที่ทำหน้าที่นักข่าว กับบทบาทที่กำลังเป็นอยู่ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา ด้วยค่าสถิติที่ (t-test).....	95
30	แสดงลำดับบทบาทที่นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นกำลังเป็นอยู่ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา เปรียบเทียบความคิดเห็นของบรรณาธิการ และนักข่าวหนังสือพิมพ์...	98

## ตารางที่

## หน้า

31	เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่มีระยะเวลาทำงานต่างกัน 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี กับบทบาทที่ควรจะเป็นในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (S. Method).....	102
32	แสดงลำดับบทบาทที่นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นควรจะเป็น ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ที่มีระยะเวลาทำงานต่างกัน 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี.....	105
33	เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่มีระยะเวลาทำงานต่างกัน 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี กับบทบาทที่กำลังเป็นอยู่ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (S. Method).....	109
34	แสดงลำดับบทบาทที่นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นกำลังเป็นอยู่ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ที่มีระยะเวลาทำงานต่างกัน 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี.....	113
35	เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่เคยเข้ารับการอบรม และไม่เคยเข้ารับการอบรมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ กับบทบาทที่ควรจะเป็นในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา ด้วยค่าสถิติที่ (t-test).....	117
36	แสดงลำดับบทบาทที่นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นควรจะเป็นในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ที่เคยเข้ารับการอบรม และไม่เคยเข้ารับการอบรมวิชาชีพหนังสือพิมพ์.....	121

37	เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่เคยเข้ารับอบรม และไม่เคยเข้ารับการอบรมวิชาชีพหนังสือพิมพ์กับบทบาทที่กำลังเป็นอยู่ใน การเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา ด้วยค่าสถิติที่ (t-test).....	125
38	ทดสอบลำดับบทบาทที่นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นกำลังเป็นอยู่ในการเสนอข่าวเพื่อ การพัฒนา เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ที่เคยเข้ารับการ อบรมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ และไม่เคยเข้ารับการอบรมวิชาชีพหนังสือพิมพ์... .	128

ศูนย์วิทยบรหพยากร  
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าวิทยาลัย